Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok VIII Wilno, dn. 10 czerwca 1934 r. Nr. 11

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Redakcja: Wilno, z. Bernardyński 6, m. 1. Administracja: Wilno, ul. Metropolitalna 1. P. K. O. 80.833

Ogłoszenia: Cała strona 48 zł., 1/2 str. 24 zł., 1/4 str. 12 zł., 1/8 str. 8 zł.

Prenumerata: Rocznie 15 zł., półrocznie 8 zł., Nr. pojedyńczy 80 groszy

Elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum adferatis. *Joan. 15. 16.*

TREŚĆ ZESZYTU.

PIELGRZYMKA DO LOURDES I LISIEUX.

W dniu 6 lipca r. b. wyruszyć ma z kraju dawno oczekiwana Pielgrzymka do Lourdes i Lisieux, organizowana przez Ligę Katolicką w Katowicach, Piłsudskiego 58. Organizacja techniczna Pielgrzymki, jak zwykle, powierzona została Biuru Podróży „FRANCOPOL" w Warszawie, Mazowiecka 9.—Program Pielgrzymki przewiduje zwiedzenie Paryża, Lisieux, Lourdes, Biarritz, Bayonne i Pau.

Rok VIII Wilno, dn. 10 czerwca 1934 r. Nr. 11

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJALNE WILEŃSKIE

DWUTYGODNIK KAPŁAŃSKI

Redakcja: Wilno, z. Bernardyński 6, m. 1. Administracja: Wilno, ul. Metropolitalna 1. P. K. O. 80.833

Ogłoszenia: Cała strona 48 zł., 1/2 str. 24 zł., 1/4 str. 12 zł., 1/8 str. 8 zł.

Prenumerata: Rocznie 15 zł., półrocznie 8 zł., Nr. pojedyńczy 80 groszy

Elegi vos et posui vos, ut eatis et fructum adferatis. *Joan. 15. 16.*

DZIAŁ URZĘDOWY

ZARZĄDZENIA STOLICY APOSTOLSKIEJ

Wyznaczenie uroczystości nowych Świętych.

Jednocześnie z ogłoszeniem dekretów kanonizacyjnych Ojciec św. wyznaczył na obchód uroczystości — *św. Marji-Michaeli od Najśw. Sakramentu Panny* dzień 24 sierpnia, *św. Ludwiki de Marillac Le Gras Wdowy* dzień 15 marca, *św. Józefa-Benedykta Cottolengo Wyzn.* dzień 30 kwietnia, *św. Pompiljusza-Marji Pirrotti Wyzn.* dzień 15 lipca, *św. Teresy-Małgorzaty Redi Panny* dzień 7 marca, *św. Jana Bosco Wyzn.* dzień 31 stycznia, *św. Konrada z Parzham Wyzn.* dzień 21 kwietnia.

(*Acta Ap. Sedis,* nn. 5—8, 1934 r.).

Praxis quam dicunt „quadragintaquatuor Missarum" reprobatur.

DECRETUM

Nunciatum est, opera Patrum Minorum quos Bernardinos vocant, e conventu Ressoviensi in dioecesi Premisliensi Latinorum Poloniae Minoris, novam quamdam devotionis praxim quam dicunt *quadragintaquatuor Missarum,* per schedulas absque ullo competentis auctoritatis permissu typis editas, longe lateque ab aliquo tempore propagari, qua asseritur animam cui, dum adhuc in corpore esset, quadraginta quatuor Missae quovis modo ac tempore applicatae fuerint, *ex revelatione divina,* tertia die post mortem e Purgatorio liberari.

De re edocti, E-mi ac R-mi DD. Cardinales fidei morumque integritati tutandae praepositi, in generali conventu habito feria IV die 14 Martii 1934, praxim huiusmodi omnino reprobandam et ceu reprobatam habendam esse decreverunt, monitis quorum interest ne amplius in hunc finem Missarum stipendia accipere vel colligere audeant sub paena, ipso facto incurrenda, suspensionis a divinis, si clerici, privationis Sacramentorum, si laici.

Sequenti vero feria V, die 15 eiusdem mensis et anni, Ss-mus D. N. D. Pius divina Providentia Pp. XI relatam Sibi E-morum Patrum resolutionem adprobavit, confirmavit ac publici iuris quamprimum faciendam mandavit.

Datum Romae, ex aedibus Sancti Officii, die 17 Martii 1934.

I. Venturi,
Supremae S. Congr. S. Officii Notarius,

(*Acta Ap. Sedis,* t. 26, str. 233).

ZARZĄDZENIA ORDYNARJATU ARCYBISKUPIEGO

W sprawie wydobywania dokumentów z Z. S. R. R.

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA
Wilno, dn. 23. V. 1934 r. № 17853.

Kurja niniejszem podaje do wiadomości z *Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.* (Rok 1934, Nr. 11, poz. 109) Okólnik Nr. 61 z dnia 26 kwietnia 1934 r. w sprawie wydobywania dokumentów z Z. S. R. R. (Nr. Gl. 65—9) nast. treści:

Do P. P. Dyrektorów (Gabinetu, Departamentów, Biur), Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Wojewodów, Komisarza Rządu, Starostów. Prezydenta m. st. Warszawy, Prezydentów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych podaje poniżej do wiadomości i stosowania tryb postępowania przy wydobywaniu dokumentów z Z. S. R. R.

I. Osoby starające się o wydobycie dokumentu dla celów prywatnych winny zwrócić się listem poleconym bezpośrednio do właściwego konsulatu R. P. w ZSRR. (spis konsulatów z wymienieniem właściwości terytorjalnej podaje się w załączeniu).

II. Opłaty za wydobycie dokumentów z ZSRR. ustanowione zostały w walucie złotowej i wynoszą:

1) za wydobycie i uwierzytelnienie (zalegalizowanie) dokumentu stanu cywilnego lub wykazu stanu służby — zł. 40;

2) za wydobycie i uwierzytelnienie świadectwa szkolnego lub uniwersyteckiego oraz dokumentu o charakterze majątkowym— zł. 100:
3) za uwierzytelnienie dokumentu stanu cywilnego lub wykazu stanu służby nadesłanego przez petenta — zł. 45.
4) za uwierzytelnienie pełnomocnictwa nadesłanego przez petenta— zł. 90;
5) za uwierzytelnienie świadectwa szkolnego lub uniwersyteckiego nadesłanego przez petenta — zł. 60;
6) za poszukiwanie za pośrednictwem NKID. osób, zaginionych na obszarze ZSRR. — zł. 32;

Odnośną kwotę winien starający się zaliczkowo przesłać listem wartościowym właściwemu Konsulatowi.

W razie gdy kwota nadesłana zaliczkowo przez petenta nie wystarczy na pokrycie kosztów (opłat należnych władzom sowieckim oraz opłat konsularnych), Konsulaty prześlą wydobyty dokument właściwej polskiej powiatowej władzy administracji ogólnej, celem doręczenia go petentowi za pobraniem reszty opłat.

W razie niemożności wydobycia dokumentu, opłata zostanie petentowi zwrócona przez Konsulat po potrąceniu opłat konsularnych.

W przypadkach ubóstwa należy do podania dołączyć zaświadczenie właściwej władzy administracyjnej o stanie majątkowym petenta.

Wydobycie dla inwalidów poświadczeń, stwierdzających związek przyczynowy uszkodzenia zdrowia lub okaleczenia ze służbą wojskową, uskutecznia się bezpłatnie na zasadzie art. 6 ust. 4, ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem (D. U. R. P. № 26 poz. 338).

III. Podania o wydobycie z ZSRR. dokumentu potrzebnego urzędnikowi państwowemu lub samorządowemu dla celów służbowych (udowodnienie przebiegu służby dla celów emerytalnych, uzupełnienie akt personalnych) są zwolnione z opłat konsularnych, koszty zaś rzeczywiste, należne władzom sowieckim za wydobycie wykazu stanu służby lub wyciągu z aktów stanu cywilnego w wysokości zł. 20 (za świadectwa szkolne w wysokości zł. 60) urzędnik przesyła bezpośrednio do urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej w ZSRR. O ile urzędnik wniósł już podanie lub władza przełożona przesłała już pismo urzędowe w tej sprawie, należy dodatkowo przesłać potrzebną kwotę dla władz sowieckich. Podania urzędników powinny być zaopatrzone w adnotację władzy przełożonej danego urzędnika stwierdzającą, że żądany dokument rzeczywiście potrzebny jest w celach służbowych. Podania te mogą być również przesłane przez tę władzę przełożoną bezpośrednio do właściwego urzędu konsularnego.

IV. Wnioski władz i urzędów państwowych i samorządowych o dostarczeniu dokumentu z Z. S. R. R. dla celów urzędowych nie podlegają żadnym polskim opłatom i winny być również kierowane bezpośrednio do właściwego Konsulatu R. P. z pominięciem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Do dokumentu w rozumieniu ustępu IV należą również dokumenty służbowe urzędników (ustęp III zdanie ostatnie), jeżeli władza z jakichkolwiek względów uważa za potrzebne wydobycie tego dokumentu w drodze urzędowej.

V. Wszelką korespondencję dotyczącą wniosków o wydobycie dokumentów prowadzą Konsulaty R. P. z władzami i urzędami oraz z osobami

prywatnemi w Polsce bezpośrednio z pominięciem Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W związku z niniejszym okólnikiem uchyla się o ile chodzi o sprawę wydobywania dokumentów — zasadę, wyrażoną w okólniku Nr. 66 z dn. 25.IV. 1931 r. i okólniku Nr. 69 z dn. 31.VII. 1933 r. oraz w ustępie 2-gim § 164 Regulaminu Min. Spr. Wewn. (zdanie ostatnie, że korespondencja z urzędami zagranicznemi Z. S. R. R. odbywa się za pośrednictwem Ekspedytu Kurjerskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych).

VI. Okólnik Nr. 157 z dnia 7 września 1927 r. w sprawie trybu postępowania przy wydobywaniu dokumentów osobistych z Rosji (Zb. Zarz. M. S. Wewn., str. 160 poz. 6) uchyla się.

VII. Zasady wyrażone w niniejszym okólniku należy podać we właściwej drodze do wiadomości ogółu ludności.

(—) M. Dolanowski, Podsekretarz Stanu.

Zał. do okólnika Nr. 109.

SPIS KONSULATÓW R. P. NA TERENIE Z. S. R. R.

Moskwa. — Wydział Konsularny Poselstwa R. P. w Moskwie, ul. 3-cia Mieszczańska 32—34. Okręg Wydziału Konsularnego obejmuje terytorjum Z.S.R.R. z wyjątkiem gubernji: czerepowieckiej, leningradzkiej, murmańskiej, nowgorodzkiej, pskowskiej oraz terytorjów U. S. R. R. i B. S. R. R.

Do Wydziału Konsularnego należy kierować wszelkie podania, dotyczące wydobycia wykazów stanu służby wojskowej oraz dokumentów szpitalnych z czasów służby w b. wojsku rosyjskiem.

Charków. — Konsulat Generalny, ul. Rakowskiego 15. Okręg Konsulatu Generalnego obejmuje terytorjum U. S. R. R. z wyjątkiem okręgu Konsulatu w Kijowie.

Kijów. — Ul. Liebknechta 1. Okręg białocerkiewski, berdyczowski, chersoński, czerkaski, czernihowski, humański, kamieniecki, kijowski, konotopski, korosteński, nikołajewski, mohylowski, nieżyński, nowgorodsiewierski, odeski, płoskirowski, pierwomajski, priłuski, szepietowiecki, tulczyński, winnicki, wołyński, zinowjewski, oraz terytorjum autonomicznej Mołdawskiej Republiki Rad.

Leningrad. — Konsulat, ul. Nabiereżnaja Krasnawo Floty 14. Okręg gub. czerepowiecka, murmańska, leningradzka, nowgorodzka i pskowska

Mińsk. — Konsulat Generalny, ul. Sowieckaja 84. Okręg obejmuje terytorjum B. S. R. R. pow. homelski i rzeczycki.

Tyflis: — Konsulat Generalny, ul. Korganowska 24. Okręg obejmuje terytorjum Zakaukaskiej Republiki Rad.

Ks. J. Ostreyko
w/z. Kancl. Kurji.

RUCH PERSONALNY.

Na mocy zarządzenia J. E. Księdza Arcybiskupa-Metropolity Wileńskiego w składzie osobistym Duchowieństwa zaszły nast. zmiany:

Ks. Juljan Borówko, prob. w Zabrzeziu, na wik. kośc. Najśw. Serca Jezusowego w Wilnie, dnia 25.V. 34 r. Nr. 17885.

Ks. Jan Romel, prob. w Poryndze, na prob. do Przyjaźni, dn. 4.VI. 34 r. Nr. 18026.

Ks. Zygmunt Żejdis, prob. w Przy-

jaźni, na prob. do Poryngi, dn. 4.VI. 34 r., Nr. 18027.

Ks. Marceli Słupiński, admin. par. Tylży, na admin. par. Gajdy, dn. 26. IV. 34 r. № 17535.

Ks. Antoni Aktanarowicz, wikary w Trzciannem, na prob. do Tylży, dn. 5. VI. 34 r. № 18050.

Ks. Józef - Władysław Sarosiek, prob. w Sorokpolu, na prob. do Smołw, dn. 5. VI. 34 r. № 18049.

Ks. Bolesław Bazewicz, prob. w Gajdach, na prob. do Nowo-Święcian (Święcianek), dn. 5. VI 34 r. № 18047.

Ks. Dr. Michał Sopoćko na rektora kośc. św. Michała w Wilnie, dn. 8. VI. 34 r. № 18087.

X. A. Sawicki
Kancl. Kurji.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

UPRAWNIENIA SPOWIEDNIKA I PROBOSZCZA W STOSUNKU DO WARUNKÓW POZYSKANIA ODPUSTU JUBILEUSZOWEGO.

Konstytucja Apostolska „Quod superiore“ z dn. 2 kwietnia rb., rozszerzająca Jubileusz Nadzwyczajny Odkupienia Rodzaju Ludzkiego na cały świat katolicki, podała dokładnie sprecyzowane warunki do pozyskania odpustu jubileuszowego. Przystosowanie tych warunków, przynajmniej częściowe, w poszczególnych diecezjach uzależniła od Ordynarjuszów miejscowych, zlecając im jednocześnie, by dla swoich diecezyj podali specjalne zarządzenia, zwłaszcza w sprawie wyznaczenia kościołów do nawiedzania jak i samego sposobu nawiedzin. Wykonanie tych uprawnień Ordynarjusze mogą przeprowadzić sami lub zlecić je doświadczonym kapłanom, nadając im specjalne w tym kierunku władze na cały przeciąg czasu jubileuszowego.

W naszej archidiecezji sam Arcypasterz zarządził, jak co do kościołów, które mają być nawiedzane dla pozyskania odpustu, tak i co do sposobu nawiedzania. Zarządzenie to ściśle się opiera na przepisach wyżej zacytowanej Konstytucji Apostolskiej i nikomu nie daje specjalnych pod tym względem uprawnień, prócz tej ogólnej w piśmie okólnem do Duchowieństwa i wiernych z dnia 7 kwietnia 1934 r. № 17393 [1]) wzmianki: „O ileby warunki do otrzymania odpustu jubileuszowego były dla kogo za trudne, może w takim razie przedstawić sprawę spowiednikowi, by otrzymać ich zamianę“. Pozostają więc tylko te uprawnienia, które nadaje Konstytucja „Quod superiore“ i *Monita*, ogłoszone przez św. Penitencjarję Ap. dnia 3 kwietnia 1934 r.

---

[1]) *Wiad. Archid. Wil.* № 7, str. 104—106 z 1934 r.

Zgodnie z temi dokumentami Stolicy Apostolskiej spowiednicy mogą:

a) „Poszczególnym osobom, które z słusznej przyczyny w przepisany sposób nie mogą odbyć“ nawiedzeń czterech kościołów, „udzielić już to dyspensy od nawiedzenia jakiegoś kościoła, zamieniając je, jeśli możliwe, na odwiedzenie innego, już też zmniejszyć liczbę nawiedzeń“. Osobom, które wskutek choroby lub innej legalnej przeszkody nie mogą nawiedzić wskazanych kościołów, mogą spowiednicy te nawiedzenia zamienić na inne pobożne uczynki, które będą mogły spełnić, więc np. na uczynki miłosierdzia lub na modlitwy i t. p. To jednak taka zamiana może być udzielona tylko rozważnie i ze słusznej przyczyny [1]).

b) „Proboszczowie mają władzę skracania i zamieniania nawiedzeń, a także zwalniania od nich w myśl Konstytucji *Quod superiore* n. IX, 10, nietylko w stosunku do penitentów, lecz także i w stosunku do poszczególnych wiernych i poszczególnych rodzin swoich parafij“ [2]).

c) Spowiednicy mogą zmniejszać chorym liczbę przepisanych do pozyskania odpustu jubileuszowego modlitw. Ponieważ modlitwy można odłączyć od nawiedzeń kościołów, spowiednicy dyspensowanych słusznie od nawiedzeń nie powinni zwalniać od modlitw w intencjach Ojca św.

d) Spowiednicy nie mogą zwolnić nikogo od obowiązku przepisanej spowiedzi nawet i tych, którzy nie mają koniecznej materji do spowiedzi; nie ma również prawa spowiednik zamieniać obowiązku przyjęcia Komunji św. na inne uczynki pobożne, chyba że chodzi o chorych, którzy jej przyjąć nie mogą. Ciężka choroba może zwolnić kogoś jak od spowiedzi, tak i Komunji św. [3])

Powyższe uprawnienia przysługują spowiednikom względem wszystkich wiernych tak kościoła zachodniego, jak i wschodniego, o ile przystąpią przed nimi do spowiedzi w zamiarze uzyskania odpustu jubileuszowego; mogą również korzystać z tych uprawnień względem tegoż samego penitenta, tyle razy, ile razy prosi o to zwolnienie lub zamiany dla pozyskania odpustu jubileuszowego.

Ile razy penitent prosi o zmniejszenie liczby nawiedzeń kościołów, „spowiednik winien mu nałożyć obowiązek odmówie-

---

[1]) Konst. „Quod superiore“ IX, 10.

[2]) *Monita*, I.

[3]) Konst. „Quod superiore“, VII, 4.

nia tylu modlitw, od ilu nawiedzeń dyspensa udzielona została; modlitwy te nie powinny być różne od tych, które się odmawia podczas nawiedzeń“ [1]).

Przy zamianie nawiedzeń na inne uczynki pobożne, spowiednik winien pamiętać, by zamieniał je na uczynki, zastosowane do położenia poszczególnych osób, jak również nie może zamieniać na takie, które penitent ma obowiązek wykonać z innego tytułu [2]), jak np. na słuchanie Mszy św. w niedzielę lub święto obowiązkowe.

Wreszcie spowiednicy, jak również i proboszczowie, winni pamiętać, „że obciężają sobie sumienie, jeśli nierozważnie i bez słusznej przyczyny zwolniają wiernych“ od przepisanych nawiedzeń kościołów [3]). *X. A. N.*

KOLPORTAŻ KSIĄŻKI I GAZETY.

Mówić dzisiaj w dobie panującego kryzysu gospodarczego o kolportażu książki i gazety w parafji wydaje się napozór rzeczą nieaktualną, gdyż wszelka w tym kierunku akcja związana jest ze znacznemi kosztami, a dzisiaj o pieniądz trudno. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę, że, w myśl zaleceń Stolicy Apostolskiej, popieranie i wyzyskiwanie dobrej prasy jest jedną z nowych, ale istotnych i koniecznych, form pracy duszpasterskiej, że prasa to potężna, nowoczesna broń, którą walczyć jest naszą powinnością, to zrozumiemy, że sprawa kolportażu prasowego winna być przedmiotem naszych szczególniejszych trosk i rozważań, właśnie, w czasie kryzysu. Chodzi o to, by praca duszpasterska za pomocą słowa drukowanego, mimo kryzysu, nie ustała. Nad rozwiązaniem tego zagadnienia mamy wspólnie radzić.

Chcę tu zwrócić uwagę na 3 główne rodzaje kolportażu jakiemi są: bibljoteczki parafjalne, półki z książkami w kościele i prenumerata czasopism.

Podstawową placówką kolportażu dobrej książki jest *bibljoteczka parafjalna.*

Dobrze zorganizowana bibljoteczka w parafji, zwłaszcza wiejskiej, oddaje nieocenione usługi. Wprawdzie poziom umysłowy naszej wsi jest bardzo niski, czytelnictwo rozwinięte słabo.

---

[1]) *Monita*, XII, 2.
[2]) *Monita*, XIII.
[3]) Konst. „Quod superiore“, IX, 10.

W każdej jednak parafji, w najbardziej zapadłym kącie, znajdzie się pewien odsetek osób, które interesują się książką i czytają. Czytelnictwo zwłaszcza dzisiaj wzmaga się silnie, gdy obowiązuje przymus szkolny. Młodzież dorastająca już pokończyła szkoły powszechne i chętnie czyta. Bibljoteczka parafjalna jest dla nich źródłem lektury. Jednostki czytające książki stanowią przeważnie elitę parafji, a jeżeli chodzi o młodzież, elitę w przyszłości. Bibljoteka, dostarczając im zdrowego pokarmu duchowego, jakże doniosłą spełnia misję. Bez bibljoteczki nie może być mowy o szerzeniu czytelnictwa w parafji. Wtedy bowiem mogę polecić dobrą książkę, podać ją do rąk, zachęcić do czytania, gdy ją posiadam, czyli gdy istnieje bibljoteczka.

Bibljoteczka, jeśli ma spełnić należycie swe zadanie, winna być dobrze zorganizowana, posiadać odpowiedni dobór i ilość książek, zastosowanych do potrzeb parafji i poziomu czytelników, winna być w miarę możności zaopatrywana w nowe i aktualne wydawnictwa. Ks. Cz. Stańczak w swojej broszurze p. t. *Kat. Akcja-kolportażowo-prasowa,* tak mówi o bibljoteczkach parafjalnych: „Aby mogły spełnić wielkie swe zadanie, należy gromadzić tylko te książki, które mają prawdziwą wartość; nie o ilość, lecz o jakość nam chodzi. Ktoś powiedział, że dziś nie można czytać dobrych książek, gdyż jest taka moc książek wyborowych. Nagromadzenie w naszych bibljotekach książek i pism bezwartościowych stanowi balast bezużyteczny, uprzedza czytelników nietylko do bibljotek parafjalnych, lecz często wogóle do katolickiej akcji prasowej".

Takie jednak prowadzenie bibljoteki jest kosztowne i przy dzisiejszym kryzysie gospodarczym bardzo utrudnione. Założyć dzisiaj bibljotekę nową w parafji, która jej nie posiada, niełatwo. Stare bibljoteki, chociażby wzorowo urządzone, należy stale uzupełniać, bo książki niszczą się i giną, oraz zasilać w nowe wydawnictwa, a to wszystko kosztuje. Jestem zdania, że obecny kryzys gospodarczy najbardziej ujemnie wpłynął na tę pierwszą i zasadniczą formę kolportażu, jaką jest bibljoteczka parafjalna.

Chcąc, by bibljoteczki skuteczniej funkcjonowały i dostarczały świeżej lektury parafji, jest rzeczą wskazaną, zwłaszcza w dzisiejszych ciężkich warunkach materjalnych, dokonywać zamiany książek z sąsiedniemi bibljoteczkami parafjalnemi. Najbliższe parafje porozumiewają się ze sobą i wypożyczają te książki, których brak im w swoich bibljoteczkach.

Innym środkiem propagandy prasowej są *półki* względnie

szafki z książkami w kościele. Półka to najnowszy sposób kolportowania literatury religijno-moralnej. Zagadnienie kolportażu za pomocą półek wyczerpująco omawia dziełko p. t. *Apostolstwo książki,* opracowane przez X. L. Ż. Autor tej książki we wstępnych uwagach mówi o szkodliwości i zgubnym wpływie złej prasy, podkreślając niezwykły rozmach, z jakim ona działa, oraz wskazuje na środki zaradcze. Złej prasie winniśmy przeciwstawić dobrą, z defenzywy przejść do ofenzywy, zdobyć się na bardziej wytężony kolportaż wydawnictw katolickich. Jednym ze znakomitych środków kolportażu są półki z książkami w kościołach. Tutaj autor podaje historję półek. Powstały one jeszcze w roku 1884 w Anglji, gdzie szybko się rozszerzyły i przeszły do innych krajów, zwłaszcza do Holandji i Stanów Zjedn. Ameryki Północnej. W Niemczech wprowadzone zostały na kilka lat przed wojną światową, a w czasie wojny kapelani niemieccy ustawili półki w kościołach garnizonowych w naszym kraju. W archidiecezji wileńskiej powstały w roku 1928. — Następnie autor podaje przyczyny, dla których półki są idealnym środkiem szerzenia lektury relig.-moralnej wśród najszerszych mas społeczeństwa.

Jakież są one?

1. Półki do książek zasadniczo propagują literaturę drobną, broszurową, w której zagadnienia religijne podane są w formie łatwo zrozumiałej i zwięzłej i którą można nabyć za tanie pieniądze. Tego, właśnie, pragnie większość naszej publiczności. Nasz przeciętny parafjanin, nie posiadający odpowiedniej kultury umysłowej, nie skorzysta z większego dzieła i obszernej rozprawy. Krótka, jędrna, aktualna broszura więcej zdziała, niż tomy wywodów.

2. Półka do książek w kościele stwarza możność nabycia i wyboru przypadającej do gustu książki. Parafjanin wiejski naogół nie idzie do księgarni, a gdyby i wstąpił, to się gubi i czuje się skrępowanym w wyborze książek. Przy półce kościelnej w spokoju rozważnie wybiera książkę, która odpowiada jego aktualnej potrzebie.

3. Półka z książkami w kościele może wywrzeć wpływ także na ludzi oziębłych, niewierzących, nawet inowierców. Wszak zdarza się, że i tacy ludzie wstępują do kościoła, zwłaszcza po większych miastach. Przeglądając książki na półce, nie jeden przez ciekawość weźmie do rąk i przeczyta. Historja zaś świadczy, że często przypadkowo przeczytana dobra książka, a nawet kilka zdań decydują o nawróceniu.

Jak znakomitym środkiem kolportażu są półki, najlepiej wykazuje skutek umieszczania ich w kościołach. W tem miejscu autor podaje szereg cyfr, które mówią o wielkiej ilości książek rozprzedanych za pomocą półek i o sumach pieniężnych, wyręczonych ze sprzedaży w krajach zagranicznych, a następnie u nas w Polsce. W naszym kraju przoduje Łódź. W jednej wybitnie robotniczej parafji łódzkiej w ciągu 10 miesięcy w r. 1929 rozkolportowano 10.852 broszury. W Wilnie w kościele Świętego Ducha w ciągu 16 miesięcy poszło 5.206 książek na sumę 1.376,25 gr.

W dalszym ciągu w swojej książce autor odpiera zarzuty, wysuwane przez przeciwników półek, podaje głos Episkopatu w sprawie kolportażu książek za pomocą tychże, wreszcie zwraca się z apelem do duchowieństwa, by przystąpiło do czynu. „Mamy, pisze X. L. Ż., tak piękny teren do działania — nasze kościoły. Niech popłynie z nich nietylko głos dzwonów, tony śpiewu i muzyki kościelnej, nietylko słowo żywe, które brzmi i zanika, lecz także słowo drukowane, które pójdzie z człowiekiem do jego domu, a przez to dotrze do najdalszych krańców parafji, a nieraz się dostanie do rąk tego, który progu świątyni naszej zwykle nie przestępuje, i jego do kościoła pociągnie. — A więc do czynu — dla sprawy Bożej, dla szerzenia królestwa Chrystusowego — królestwa prawdy i cnoty".

Omawiana książka nie podaje danych statystycznych co do wyników kolportażu za pomocą półek w parafjach wiejskich. Doświadczenie uczy, że półki na wsi prosperują słabo. Poziom umysłowy naszej wsi oraz kryzys gospodarczy, który każe liczyć się z każdym groszem, sprawiają, że popyt na książki jest znikomy. By półki w naszych warunkach mogły funkcjonować, musielibyśmy chyba zwrócić specjalną uwagę na ich staranne prowadzenie. Istotnym i koniecznym warunkiem powodzenia jest częsta zmiana książek. Bez tego półki tracą swój sens i rację bytu.

Wobec tego jednak, że kryzys gospodarczy w znacznym stopniu utrudnia operowanie bibljoteczką, czy nie należałoby zwrócić baczniejszej uwagi na kolportaż dobrej książki za pomocą półek, których prowadzenie nie wymaga żadnego nakładu pieniężnego.

Niezwykle doniosłe znaczenie w obecnych czasach posiada *kolportaż dobrej prasy w postaci gazet,* czasopism, ulotek. Gazeta ma tę wyższość nad książką, że podczas gdy książkę czyta mały stosunkowo procent ludzi, to gazetę bierze do rąk każdy, kto choć jako tako czytać umie. Gazeta wpływa na kształtowanie się

poglądów człowieka i stale systematycznie urabia przekonania czytelnika abonującego regularnie dane pismo. Gazeta to ta kropla wody, która drąży skały najtwardszych nieraz przekonań. Dla nas, duszpasterzy, gazeta ma tę doniosłą stronę, że przy jej pomocy najłatwiej możemy dotrzeć do tych, do których dostępu nie mamy, do tych, co zerwali z wiarą i do kościoła nie przychodzą. Na tę stronę gazety chcę, właśnie, zwrócić uwagę.

W każdej parafji jest znaczny odsetek ludzi obojętnych dla Kościoła, oziębłych i wręcz niewierzących. Do obowiązków duszpasterza należy roztoczyć nad nimi szczególniejszą pieczę i wszystkich usiłować pozyskać dla Chrystusa. Ale w jaki sposób to uczynić? Jaki dostęp może mieć kapłan np. do miejscowego komunisty, który księdza uważa za uosobienie wszelkiego zła, za powód i przyczynę swej biedy i nieszczęścia i unika go, tak iż kapłan ani przy kolędzie lub innej okazji nie ma możności zetknięcia się z nim? Jaki tembardziej wpływ wywierać może kapłan na inowiercę, który zawsze widzi w księdzu katolickim swego wroga?

Otóż, mojem zdaniem, cel ten możemy osiągnąć w znacznej mierze, a niekiedy całkowicie, przy pomocy gazety. Czynimy to w ten sposób, że na imię jednostek zachwianych w wierze, a gdzie warunki pozwolą także inowierców, zaprenumerujemy odpowiednie pisemko katolickie. Niech ono stale bez przerwy całemi latami przychodzi pod ich adresem, a wynik może być wielki.

Taką właśnie akcję misyjną za pomocą słowa drukowanego prowadzą oo. Franciszkanie w Niepokalanowie przez swoje wydawnictwo *Rycerza Niepokalanej*. Zgórą pół miljona egzemplarzy *Rycerza* dziś apostołuje, czytamy w tem pisemku. Sądząc z poszczególnych rejonów pocztowych, do których przychodzi *Rycerz*, z tego pół miljona co najmniej 50% egzemplarzy oo. Franciszkanie wysyłają gratis pod adresem tych osób, które prawdopodobnie o prenumeratę *Rycerza* nigdy nie prosiły. Do agencji pocztowej w K. przychodzi np. 160 egzemplarzy *Rycerza*. O ile wiem, zaledwie połowa abonentów opłaca prenumeratę, inni nie wiedzą nawet poco i dlaczego otrzymują tę gazetę. Są to przeważnie prawosławni, a następnie, rodziny katolickie, z pośród których są także zachwiani w wierze. Jakiż wynik takiego apostolstwa? Oto pewna niewierząca, półinteligentna rodzina z mojej parafji z całą pogardą odniosła się do *Rycerza*, gdy ten poraz pierwszy wstąpił do jej progów. „Poco nadsyłają nam to śmiecie",

mówiono. Wiem, że po upływie 2 lat otrzymywania *Rycerza* rodzina ta opłaciła prenumeratę za to pismo, a dzisiaj po 3 latach wysyła podobno ofiary do Niepokalanowa. To samo można powiedzieć także o innych osobach otrzymujących *Rycerza*.

Co się tyczy prawosławnych, z wielką życzliwością odnoszą się do *Rycerza*, lubią go i chętnie czytają. Sam byłem świadkiem, jak pewien gospodarz prawosławny skarżył się kierownikowi poczty, że nie otrzymał *Rycerza* za ub. miesiąc i prosił, by jego gazety nikomu obcemu nie wydawać, zwłaszcza by nie dawać do rąk popom, którzy konfiskują *Rycerza*.

Skąd czerpać fundusze na wspomnianą akcję kolportażową? Możemy je zdobyć przy pomocy naszych organizacyj religijnych, a przedewszystkiem Misyj Wewnętrznych, których zadaniem jest szerzenie i pogłębianie wiary. Sądzę, iż najbardziej celową i w naszych warunkach może jedyną akcją misyjną to propaganda dobrej prasy. Fundusze, pochodzące ze składek członkowskich, należałoby obracać na cele kolportażowe.

Ks. Wł. Murawski.

KRONIKA

I. Stolica Apostolska.

Ojciec św. do katolików niemieckich. — Ojciec św., przyjmując na audiencji pielgrzymkę niemiecką, przybyłą na uroczystości kanonizacyjne św. Konrada z Perzham, podniósł w swem przemówieniu siłę wiary i przywiązania do Kościoła wśród katolików niemieckich, co jest niezmiernie ważne w dzisiejszej tak trudnej i poważnej chwili dla życia Niemiec i przyszłości religji katolickiej w tym kraju. Stwierdzając to, Ojciec św. zaznaczył, iż wie doskonale o bohaterskiej wytrwałości i pełnej godności postawie katolików niemieckich bez względu na ofiary i pewien jest, że na tej drodze dalej wytrwają, w czem będzie im dopomagał nowy patron ich, św. Konrad Wyznawca.

Ojciec św. do pielgrzymki polskiej. — Podczas audiencji, udzielonej pielgrzymce polskiej, przybyłej w Zielone Święta w liczbie 250 osób do Rzymu, Ojciec św. wygłosił przemówienie, dając wyraz swym szczególnie serdecznym uczuciom w stosunku do naszego kraju. Te uczucia wiążą go z Polską nietylko przez wzgląd na naszą przeszłość, cierpienia za wiarę, lecz również ze względu na osobiste przeżycia, jakich Opatrzność dała Mu zaznać podczas pobytu w Polsce, gdy był świadkiem zmartwychwstania Polski i zwycięstwa nad mocami ciemności. Ożywiony temi uczuciami, z radością wita Papież pielgrzymów i błogosławi im wszystkim razem i każdemu zosobna, jak również ich rodzinom i całej „Naszej i waszej drogiej Polsce“. Następnie błogosławił Ojciec św. specjalnie Biskupom i duszpasterzom polskim, którym Polska zawdzięcza, że utrzymała tradycje i wiarę katolicką i co stworzyło jej wielką chwałę. W dalszym ciągu swego przemówienia Pa-

pież zachęcał pielgrzymów do uczestnictwa w kanonizacji św. Konrada z Parzham ku dalszemu podniesieniu i zbudowaniu chrześcijańskiemu. Na zakończenie audiencji Ojciec św. podarował wszystkim pielgrzymom pamiątkowe medale z wizerunkiem św. Jana Bosco, który według słów Papieża, specjalny ma tytuł do wdzięczności ze strony Polski, ze względu na niezwykle owocną pracę zakonu salezjańskiego na polu wychowawczem i zawodowem.

77-lecie Ojca św. — Dn. 31 maja rb., jako w 77-mą rocznicę urodzin Ojca św., akredytowani przy Stolicy Świętej członkowie korpusu dyplomatycznego, m. in. ambasador Polski, Skrzyński, złożyli swe podpisy w księdze odwiedzin. Nadto nadeszły depesze z życzeniami od naczelników państw, kierowników rządów i wielu osób prywatnych. Ojciec św., mimo poważnego już wieku, czuje się bardzo dobrze i w ciągu całego swego dotyczasowego pontyfikatu, z dumą sam stwierdza, ani na jeden dzień nie pozostał w łóżku i nie przerwał zwykłych audiencyj. W ubiegłym Roku Jubileuszowym, mówi Papież, dwa razy tylko czuł się zmęczony, a sił dodawała Mu świadomość niezwykłych pociech duchowych, przez ten Rok dostarczonych.

II. Kronika archidiecezjalna

Rekolekcje kapłańskie. — Zgodnie z zarządzeniem JE. Księdza Arcybiskupa-Metropolity, rekolekcje kapłańskie w archidiecezji wileńskiej w tym roku winny się odbyć w poszczególnych dekanatach, gdyż ogólnych rekolekcyj w Wilnie nie będzie.

Rekolekcje dekanatu wileńskiego. — Rekolekcje doroczne dla Duchowieństwa dekanatu wileńskiego rozpoczną się w tym roku wieczorem dnia 2 lipca i będą trwały przez dd. 3, 4 i 5 lipca. Ćwiczenia duchowne będą się odbywały w kośc. seminaryjnym św. Jerzego.

Nowi kapłani. — Dn. 26 maja rb. J. E. Ks. Arcybiskup - Metropolita udzielił święceń kapłańskich absolwentom wydz. Teolog. U. S. B., alumnom Seminarjum Metropolitalnego. Na kapłanów zostali wyświęceni diakoni: Bekisz Wacław, Bilsza Franciszek, Cyganek Kazimierz, Eljasz Stanisław, Filipek Władysław, Jaskólski Bolesław, Kaczkowski Leon, Kaszczyc Władysław, Licenowicz Jan, Malinowski Józef, Mroczkowski Lucjan, Sereda Wojciech, Sieczka Stefan, Trochim Jan, Waloszek Walenty (ze Zgromadzenia Księży Salezjanów), Wasiucionek Piotr, Werbel Ryszard, Zdanowicz Stanisław, Zonn Aleksander-Emil.

Diakoni z zakonu OO. Karmelitów. — Dnia 26 maja r. b. JE. Ks. Arcybiskup-Metropolita udzielił święceń diakonatu subdiakonom z zakonu OO. Karmelitów: br. Faustynowi od św. Antoniego (w świecie Jan Nepomucen Klaczak) i br. Adeodatusowi od św. Teresity (w świecie Kazimierz Surmiński).

Ferje Sądu Arcybiskupiego i Metropolitalnego. — Z dn. 15 czerwca rb. rozpoczynają się ferje Sądu Arcyb. i Metr. wileńskiego i będą trwały do 15 sierpnia.

Seminarjum Metropolitalne wileńskie. — Dn. 15 czerwca rb. rozpoczynają się ferje letnie w Seminarjum Duchownem i będą trwały do 15 sierpnia. — Rektor Seminarjum już przyjmuje podania kandydatów do stanu duchownego. Do podania należy załączyć metrykę chrzestną, świadectwo maturalne z ukończenia szkoły średniej, świadectwo moralności od proboszcza i prefekta szkoły, świadectwo lekarskie, swój życiorys i fotografję. Dnia 2 sierpnia wszyscy kandydaci mają stanąć do egzaminu z łaciny.

„Pracownice Niepokalanej". — W archidiecezji naszej powstała nowa organizacja katolicka pod nazwą: „Pobożne Stowarzyszenie Pracownic Katolickich pod wezwaniem Niepokalanej Maryi i św. Teresy od Dzieciątka Jezus", krótko zwanego „Pracownice Niepokalanej". Statut Stowarzyszenia, na mocy dekretu J. E. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego z dnia 18 marca 1931 r. № 1261, uzyskał aprobatę. Akt Erekcyjny został wydany dnia 6 listopada 1931 roku № 3714 i jednocześnie pod tymże numerem J. E. Arcybiskup Metropolita mianował ks. Tadeusza Makarewicza Dyrektorem archidiecezjalnym Stowarzyszenia. Dnia 23-go maja r. b. Stowarzyszenie zostało zgłoszone w Wileńskim Urzędzie Wojewódzkim do zarejestrowania. — Z Art. 2-go Statutu Stowarzyszenia dowiadujemy się, że celem Stowarzyszenia jest: 1) Organizowanie niezamężnych pracownic katolickich, pragnących doskonalej służyć Bogu i dla Boga bliźniemu, nie opuszczając swoich środowisk, 2) rozwój wśród członkiń nauki chrześcijańskiej oraz życia pracowitego i pobożnego i apostolstwo w tym duchu wśród otoczenia, 3) czynny udział w Akcji Kat., 4) przyczynianie się w miarę sił do ochędostwa Domów Bożych oraz wspaniałości nabożeństw kościelnych i 5) zapewnienie członkiniom korzyści z życia organizacyjnego, szczególniej opieki i pomocy w niedołęstwie i starości. — W chwili obecnej Stowarzyszenie liczy przeszło 100 członkiń w 11-tu parafjach. Dla kształcenia młodych sił tworzy się w Wilnie Dom Nowicjatu pod kierownictwem pani Wandy Jeute, Starszej Członkini Stowarzyszenia, obranej na to stanowisko przez Ogólne Zgromadzenie członkiń w dniu 29 września 1933 r.

500-letnia rocznica zgonu króla Władysława Jagiełły. — D. 1 czerwca rb. odbył się w Wilnie obchód ku uczczeniu 500-letniej rocznicy zgonu króla Władasława Jagiełły. Nabożeństwo o godz. 11 w kość. św. Jana odprawił J.E. Ks. Arcybiskup-Metropolita, o godz. 6 wiecz. w Sali U.S.B. odbyła się uroczysta akademja.

T-wo popierania rekolekcyj. — Grono osób, idąc za wskazaniami Ojca Świętego Piusa XI. i zachętą J.E. Ks. Arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego, postanowiło otworzyć w Kalwarji Wileńskiej Dom dla rekolekcji zamkniętych dla osób wszystkich stanów pod nazwą: *Wieczernik Kalwaryjski.* Dla utrzymania tego domu jak również dla propagandy idei rekolekcyj zamkniętych powstaje specjalna organizacja pod nazwą „T-wo popierania rekolekcyj zamkniętych", którego organizacyjne zebranie odbędzie się w dniu 14.VI. we czwartek o godz. 19-ej w lokalu Bibljoteki im. Tomasza Zana przy ul. W. Pohulanka 14 m. 15.

III. Kronika krajowa.

Ku czci św. Jana Bosco. —Zeszyt czerwcowy pisma *Pokłosie Salezjańskie* (Warszawa, ul. ks. Siemca 16 jak również inne pisma podają sprawozdania z uroczystych obchodów z powodu kanonizacji św. Jana Bosco. W obchodach brały udział liczne zastępy duchowieństwa i wiernych, a wygłoszone przy tej okazji kazania i odczyty dały wszechstronne oświetlenie postaci nowego Świętego. W Sokołowie Podlaskim jedną z ulic nazwano Aleją św. Jana Bosco.

Wielkopolski Zjazd Katolicki.— Dn. 28 i 29 czerwca rb. odbędzie się w Pleszewie Zjazd Katolicki. Zjazd zapowiada się b. okazale.

Hołd dziatwy królowej Jadwidze. — Dziatwa z całej Polski w dn. 19 i 20 maja rb., zgromadzona w Kra-

kowie, złożyła hołd królowej Jawidze, okrywając jej skromy grobowiec kwieciem. Z okazji tej dziatwa wysłuchała Mszy św. na placu Maryackim a potem urządziła pochód do Katedry Wawelskiej, gdzie spoczywają zwłoki świątobliwej królowej.

Szpital katolicki w Łodzi. — Liczni katolicy miasta Łodzi dotychczas nie posiadali szpitala katolickiego. Na skutek inicjatywy i pomocy JE. Ks. Biskupa, Dr. Wincentego Tymienieckiego, w dn. 24 b. m. Zgromadzenie Sióstr Św. Rodziny nabyło w Łodzi przy ul. Wigury 19, szpital, w którym narazie będzie uruchomione 100 łóżek. Katolicka Łódź wita z zapałem nową instytucję 'samarytańską, która niewątpliwie odda wielkie usługi i wypełni lukę na polu katolickiej opieki nad chorymi.

Organizacja robotnicza.— W dn. 26—27 maja rb. odbył się w Poznaniu doroczny Zjazd robotników, zorganizowanych w Związku Tow. Katolickich Robotniczych Polskich. Związek obecnie posiada w 260 stowarzyszeniach ponad 17.000 członków.

Kongres Eucharystyczny Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. — Przygotowania do Kongresu Eucharystycznego S. M. P. męskiej, który odbędzie się w Płocku w dniach 26 i 27 czerwca b. r., są już w pełnym toku zarówno w Płocku jak w diecezji. Celem uroczystości Kongresowych, oprócz manifestacji uczuć młodzieży dla swego Wodza i Pana, jest przedewszystkiem pogłębienie świadomości katolickiej uczestników a przez nich i w całych SMP.

Dookoła beatyfikacji br. Alberta.—Sprawa beatyfikacji założyciela Zgromadzenia zak. Braci Albertynów znajduje coraz silniejszy oddźwięk w społeczeństwie polskiem. J. E. Książę-Metropolita Krakowski, Dr. Adam-Stefan Sapieha, zleciwszy JE. Ks. Biskupowi D-rowi. Rospondowi wszystko, co się tyczy prac przygotowawczych, związanych z procesem beatyfikacyjnym, wyraził życzenie, by Bracia Albertyni uprosili na postulatora beatyfikacji ks. prof. J. Króla, prokuratora Księży Misjonarzy z Krakowa.

Zgon ks. prał. Stanisława Przyrembla. — Dnia 26 maja r. b. zmarł w Warszawie ś. p. ks. Stanisław Przyrembel, były profesor Semin. Duch. w Peterburgu i administrator apostolski archidiecezji mohilowskiej, w wieku lat 65, kapłaństwa 41. Przez długie lata zmarły był proboszczem w Carskiem Siole, po uwięzieniu zaś księdza arcybiskupa Cieplaka został administratorem apostolskim archidiecezji mohilowskiej. Na tem stanowisku wystawiony był na prześladowania i więzienie ze strony władz sowieckich. Powrócił ś. p. ks. Przyrembel do Polski dwa lata temu przy repatrjacji więźniów.

IV. Kronika zagraniczna.

O unję kościołów. — Coraz to liczniejsze głosy duchowieństwa prawosławnego w Rumunji odzywają się za połączeniem kościołów i uznaniem prymatu papieskiego. Ostatnio sędziwy duchowny prawosławny, Jeremjasz Cecan, opublikował list otwarty do swoich biskupów i wszystkich chrześcijan, nawołujący do unji z Rzymem, jako stolicą, która od wieków zawsze skutecznie broniła Chrześcijaństwa przed atakami sił niszczycielskich szatana i jest jedynym najwyższym widocznym autorytetem.

Szkoła dla pomocnic parafjalnych w Wiedniu. -- W Wiedniu od 1927 roku istnieje szkoła dla pomocnic parafjalnych. JEm. Kard. Innitzer, Arcybiskup wiedeński, tak o niej pisze: „Szkoła dla pomocnic parafjalnych, prowadzona w mojej diecezji w ścisłej łączności z instytutem

duszpasterskim (Społeczna Szkoła dla kobiet, *Wiedeń VIII, ul. Św. Florjana 46*), zasługuje na szczególniejszą uwagę. Liczne zadania, jakie ciążą na większych parafjach, pochłaniające czas i siły duszpasterza niewymagające jednak czynności kapłańskiej, czynią rzeczą konieczną współpracę wykształconych i odpowiednio przygotowanych katolików świeckich. Doświadczenie wykazuje, że praca absolwentek Szkoły dla pomocnic parafjalnych dała nadzwyczaj dobre wyniki. Tam, gdzie się prowadzi rzeczywiście planowa i gruntowa praca pomocnicza w duszpasterstwie, należy to przedewszystkiem zawdzięczać wyszkolonej i odpowiednio przygotowanej sile. Cieszyłbym się, gdyby szkoła dla pomocnic parafjalnych, pozostająca w stałej łączności z ordynarjatem arcybiskupim, mogła oddać usługi w zakresie pomocy w duszpasterstwie również w innych diecezjach; dlatego pragnę poinformować wszystkich duszpasterzy katolickich o tej szkole, by mogli posyłać tu nadające się według swoich kwalifikacji umysłowych i duchowych dziewczęta". J. Em. Ks. Arcybiskup proponuje dostarczenie wskazówek za pomocą wydelegowania w tym celu praktycznego duszpasterza w charakterze prelegenta-informatora. — Kierowniczką szkoły jest p. dr. Berta Piehl; ona też dostarcza wyjaśnień, wskazówek i programów. Protektorem szkoły jest JEm. Kard. D-r. Teodor Innitzer, Arcybiskup Wiedeński.

Katolicka jedność parlamentarna w Anglji.—Katoliccy członkowie angielskiej Izby Gmin postanowili, bez względu na swą przynależność partyjną, zbierać się wspólnie raz na miesiąc w celu bliższego porozumienia się, łączności i poparcia wzajemnego.

Chrześcijańskie Związki Zawodowe we Francji.—W dniach od 20 do 23 maja rb. odbył się w Paryżu Kongres Chrześcijańskich Związków Zawodowych. Ze sprawozdania prezesa Centrali Zirnhelda wynika, że w ostatnich latach związki znacznie wzmogły się na sile, podwoiły swą ilość członków. Zjazd poza sprawami zawodowemi, zajmował się kryzysem gospodarczym oraz problemem państwa korporacyjnego.

Nawrócenie się japońskiego dyplomaty. — W kaplicy willi Saint Jean we Fryburgu odbył się chrzest i przyjęcie do Kościoła katolickiego p. Kawamura, sekretarza legacji japońskiej w Bernie; na chrzcie św. przyjął on imię Franciszka. Franciszek Kawamura, liczący obecnie 33 lata, ukończył uniwersytet w Tokjo. Mianowany w roku ubiegłym sekretarzem legacji japońskiej w Szwajcarji, mieszka w Bernie od pół roku. Żonaty jest z katoliczką, wychowanką szkoły klasztornej w Tokjo.

Stagmatyczka z Konnersreuth.—*Reichspost* w korespondencji z Konnersreuth donosi, że w sprawie Teresy Neumann nie zaszły żadne istotne zmiany. Ekstazy i wizje trwają nadal z tygodnia na tydzień, przyczem daje się zauważyć jakby pewne spotęgowanie się tych zjawisk. Całkowite powstrzymanie się Teresy od jadła i napoju trwa już od września 1927 r., a zatem od siedmiu lat, i nie było nigdy naruszone. Na życzenie kurji biskupiej w Regensburgu, odwiedziny stygmatyczki są dopuszczalne tylko za specjalnem piśmiennem zezwoleniem władz kościelnych.

Drukowano za zezwoleniem J. E. Księdza Arcybiskupa - Metropolity.

Redaktor i Wydawca KS. LEON ŻEBROWSKI, Kan. Kapit. Metropol.

DRUKARNIA ARCHIDIECEZJALNA W WILNIE.

NOWE KSIĄŻKI.

Ks. Aloizy Warol T. J. **Osnowy kaznodziejskie na niedziele i święta.** Cz. I od Adwentu do Wielkanocy. Kraków 1934 r. Wydawnictwo xx. Jezuitów, str. 359.

Nie są to gotowe kazania, które, mniej lub więcej przyswojone, bierze się wprost na kazalnicę, lecz są to rzeczywiście tylko osnowy, czyli treściwie rozwinięte plany kazań. Na każdą niedzielę i święto Autor podaje po dwa lub trzy plany do kazań. Niektóre z nich pod względem treści są bliskie do siebie i dlatego dają się połączyć w jedno kazanie.

Pod względem treści plany tych kazań są bardzo aktualne i zbliżone do potrzeb współczesnych: dyspozycja jasna i logiczna. Dlatego zasługują na polecenie.

Kazania i szkice księży Towarzystwa Jezusowego. Serja druga Tom II. Zeszyt 1. Kraków 1934. Nakładem Wyd. xx Jezuitów, str. 119.

W zeszycie tym mamy 13 kazań na rozmaite tematy, jak np. kazanie na uroczystość św. Stanisława Kostki (Ks. J. Pawelskiego), kazanie na otwarcie Sejmu i Senatu (tegoż) i in., każde innego autora i każde gruntownie przemyślane i sumiennie opracowane, zawiera przeto wiele dobrych myśli.

Zebrania Rodzicielskie. Materjały na konferencje rodzicielskie. Zebrał i ułożył *Ks. Jerzy Bekier Magister Prawa K.* Kalisz 1933 r., str. 52. Cena 1 zł. 25 gr.

Autor, wychodząc z założenia, że praca nad młodzieżą nie da się pomyślić bez współpracy rodziców, daje w tej broszurce materjał do przeprowadzania zebrań rodzicielskich. Pracującym w SMP. broszura wiele rzeczy ułatwi.

Ustawa o składce kościelnej. Podręcznik dla urzędów parafjalnych opracowany i wydany przez *Zygmunta Jezierskiego.* Lublin, 1933. Str. 31. Cena 1 zł. 50 gr.

Chociaż jeszcze ustawa ta nie weszła w życie, to jednak jest już ona prawem a z czasem stanie się podstawą normowania sprawy gospodarczej na parafjach, warto przeto z nią się zapoznać.

WYCIECZKA WYPOCZYNKOWA DO JUGOSŁAWJI.

W dniu 17 czerwca wyrusza z Polski pierwsza w tym roku wycieczka wypoczynkowa do Jugosławji, organizowana przez Ligę Stowarzyszeń Polsko-Jugosłowiańskich R. P., przy współudziale wszystkich Stowarzyszeń, działających na niwie zbliżenia Polski z Jugosławją.

Wycieczka ta trwać będzie 3 tygodnie, odwiedzi po drodze Budapeszt i Wiedeń, zatrzyma się w Zagrzebiu i Splicie oraz w Dubrowniku, gdzie bawić będzie 12 dni dla wypoczynku i zadośćuczynienia spragnionym południowego słońca i kąpieli w wodach Adrjatyku Jugosłowiańskiego.

Celem uprzystępnienia członkom i sympatykom Stowarzyszeń Polsko-Jugosłowiańskich udziału w tej wycieczce, ceny zostały skalkulowane wyjątkowo niskie, które pozwolą skorzystać z tej miłej i pożytecznej imprezy szerszym masom pracującej inteligencji.

Szczegółowych informacyj o wycieczce udzielają i zapisy przyjmują wszystkie Stowarzyszenia Polsko-Jugosłowiańskie w Polsce oraz Oficjalne Biuro Królestwa Jugosławji, Warszawa, Mazowiecka 9.